

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

21 січня 2019 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 61/вс-19

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі:

головуючого – Козьякова С.Ю.,

членів Комісії: Бутенка В.І., Василенка А.В., Весельської Т.Ф., Гладія С.В., Заріцької А.О., Козлова А.Г., Лукаша Т.В., Луцюка П.С., Макарчука М.А., Мішина М.І., Прилипка С.М., Тітова Ю.Г., Устименко В.Є., Шиловой Т.С., Щотки С.О.

Громадська рада міжнародних експертів у складі:

Голови – сера Ентоні Хупера,

членів Ради: Аурелійуса Гутаускаса, Флемінга Денкера, Теда Зажечни, Мір'яни Лазарової-Трайковської, Лорни Харріс,

розглянувши на спеціальному спільному засіданні питання про відповідність кандидата на посаду судді Вищого антикорупційного суду Онуфрієва Віктора Миколайовича критеріям, передбаченим частиною четвертою статті 8 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд»,

встановили:

Рішенням Комісії від 02 серпня 2018 року № 186/зп-18 оголошено конкурс на зайняття 39 вакантних посад суддів Вищого антикорупційного суду, з яких 27 посад суддів у Вищому антикорупційному суді та 12 посад суддів в Апеляційній палаті Вищого антикорупційного суду.

Онуфрієв В.М. 31 серпня 2018 року звернувся до Комісії із заявою про допуск до участі в конкурсі на зайняття вакантної посади судді Вищого антикорупційного суду та проведення кваліфікаційного оцінювання для підтвердження здатності здійснювати в ньому правосуддя як особа, яка відповідає вимогам пункту 1 частини другої статті 7 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд», тобто має стаж роботи на посаді судді не менше п'яти років.

Комісією 16 жовтня 2018 року ухвалено рішення № 138/вс-18, зокрема, про допуск Онуфрієва В.М. до проходження кваліфікаційного оцінювання.

Рішенням Комісії від 27 грудня 2018 року № 325/зп-18 затверджено результати іспиту, складеного під час кваліфікаційного оцінювання, згідно з якими Онуфрієв В.М. отримав 137,75 балів. Цим же рішенням Онуфрієва В.М. допущено до другого етапу кваліфікаційного оцінювання «Дослідження досьє та проведення співбесіди» в межах оголошеного 02 серпня 2018 року конкурсу до Вищого антикорупційного суду.

Згідно з вимогами частини першої статті 9 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд» рішенням Комісії від 06 листопада 2018 року № 249/зп-18 призначено 6 членів Громадської ради міжнародних експертів (далі – ГРМЕ, Рада).

Відповідно до статті 8 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд» та підпункту 4.11.5 пункту 4.11 розділу IV Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, затвердженого рішенням Комісії від 13 жовтня 2016 року № 81/зп-16 (далі - Регламент), ГРМЕ ініційовано розгляд питання відповідності кандидата на посаду судді Онуфрієва В.М. критеріям, визначеним частиною четвертою статті 8 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд», на спеціальному спільному засіданні шляхом подання до Комісії відповідного повідомлення, що містить інформаційну записку про кандидата.

В інформаційній записці наведено обставини, які, на думку ГРМЕ, викликають обґрунтований сумнів щодо відповідності кандидата критеріям, передбаченим частиною четвертою статті 8 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд». У жовтні 2013 року мати Кандидата, яка є пенсіонеркою, придбала квартиру в Києві з оціненою вартістю 695 625 грн (87 067 доларів США). У 2014 році його мати придбала автомобіль Mazda CX-7 2007 року випуску за заявлену ціну 18 000 доларів США. Після продажу цього авто вона придбала автомобіль Skoda Octavia у 2017 році за 49 000 грн (1 824 доларів США). Інформація, надана Кандидатом щодо джерела походження коштів, використаних його матір'ю для придбання цього майна, і ціна автомобіля Skoda Octavia є непереконливою. Кандидат не вказав у своїх деклараціях за 2016 і 2017 роки заборгованість дружини за іпотекою, як цього вимагало чинне законодавство.

Стосовно наведених в інформаційній записці обставин Онуфрієвим В.М. надано усні та письмові пояснення, з яких у поєднанні з іншими наявними документами та матеріалами вбачається таке.

Так, у 2013 році мати кандидата, яка є пенсіонеркою та на момент придбання була у віці 67 років, придбала квартиру в м. Києві загальною площею 66,9 кв.м за 695 625,72 грн, що станом на дату купівлі еквівалентно 87 067 доларів США за курсом Національного банку України (НБУ). У письмових поясненнях Онуфрієв В.М. зазначив, що квартиру було придбано шляхом укладення інвестиційного договору № 5452/007-4-2 від 11 жовтня 2013 року, який містив положення про сплату інвестиційного внеску у розмірі зазначеної повної вартості квартири, а договір купівлі-продажу квартири був укладений 01 серпня 2014 року. Характерною особливістю цього договору купівлі - продажу є його підписання не матір'ю кандидата, а ним самим за довіреністю від її імені. Водночас кандидат стверджував, що придбання здійснювалося для власних потреб матері.

Наступного 2014 року мати кандидата також придбала автомобіль Mazda CX-7 2007 року випуску. Кандидат надав довідку Територіального сервісного центру 3541 МВС України від 03 травня 2018 року, де відображено, що вартість автомобіля на момент купівлі становила 216 000 грн (близько 18 200 доларів США за курсом НБУ). Кандидат відповів, що у 2017 році цей автомобіль було продано за 230 000 грн (8 500 доларів США за курсом НБУ) через механічні несправності і через потребу

оплачувати лікування матері. Стосовно автомобіля кандидат додатково повідомив, що той здавався в оренду (про що було надано договір) за щомісячну плату в сумі 1 000 грн, а також, що орендар усно зобов'язався безкоштовно возити його матір до медичних установ, саме для чого і було куплено автомобіль.

На поставлені запитання щодо джерела походження коштів для фінансування цих придбань кандидат у письмових поясненнях повідомив, що кошти було отримано із заощаджень його батьків. Він також пояснив, що до купівлі квартири сума заощаджень його батьків становила приблизно 118 000 доларів США.

Кандидат надав пояснення щодо джерел походження коштів, проте не надав достатньо документації для їх підтвердження. За його словами, впродовж 20 років його батьки продали велику кількість сільськогосподарської продукції, зокрема велику кількість меду (загалом 28 т). Вони утримували 47 бджолиних сімей, а також продавали іншу сільськогосподарську продукцію (худобу, птицю і продукти городництва). Загальний прибуток від продажу меду та іншої сільськогосподарської продукції був заявлений кандидатом у розмірі 70 000 доларів США.

Хоча підприємство, яке купувало мед у батьків кандидата, підтвердило його обсяги, загальний розмір сплаченої ціни в наданих документах зазначено не було. Окрім того, не було надано документів на підтвердження кількості проданої продукції тваринництва та городництва, а також сум, одержаних від такого продажу.

Кандидат повідомив, що в 1995 році його батьки продали свою частку у розмірі 1/2 будинку з надвірними будівлями у м. Кіровограді за 160 млн карбованців (на той час - 7 000 доларів США). Вони, за його словами, також отримали прибуток від надання упродовж 12 років у найм квартири, якою вони володіли у тому самому місті, за усною домовленістю на загальну суму 14 800 доларів США. Кандидат також повідомив, що його нині померлий батько понад 40 років працював бригадиром механізованої бригади, але не надав документів щодо заробітків батька чи заощаджень, здійснених у процесі працевлаштування, чи інформації про заробітну плату своєї матері.

Комісія та Рада беруть до уваги пояснення кандидата та інформацію, надану у довідках, що підтверджують вид діяльності батьків, але ці документи не містять навіть приблизного розрахунку отриманих від цієї діяльності доходів, понесених витрат, сплачених податків та можливості здійснити заощадження у розмірі 70 000 доларів США.

Що ж стосується доходу від продажу 1/2 будинку у м. Кіровограді (нині - місто Кропивницький) з надвірними будівлями, який відповідно до договору купівлі-продажу від 26 липня 1995 року становив 160 млн. карбованців, і це, за твердженням кандидата, дало можливість заощадити кошти у сумі 7 000 доларів США, то цей доказ не може бути прийнятий на підтвердження названої суми заощаджень з огляду на ту обставину, що вже 28 липня 1995 року, тобто за два дні від дня продажу, батько кандидата Булацел М.Ф. придбав згадану вище квартиру у м. Кіровограді (яка в подальшому надавалася в оренду), по АДРЕСА_1 за 100 млн карбованців, що підтверджується відповідним договором купівлі-продажу.

Сума заощаджень батьків у розмірі 118 000 дол. США, заявлена кандидатом, складається із загального доходу від сільськогосподарської діяльності, доходу від продажу майна і доходу від надання належної їм квартири в користування, отриманих пенсійних виплат, збережень із заробітної плати без урахування витрат на забезпечення функціонування домогосподарства батьків, а також витрат на проживання.

З 2001 по 2015 рік батьки кандидата отримували невеликі пенсії на загальну сукупну суму 225 551 грн, що за словами кандидата, в еквіваленті на час отримання складало 26 500 доларів США. Ця сума, на думку Комісії та Ради, також не є доведеною, зокрема відсутні відомості про банківські вклади або про інші доходи, які дозволяли б заощаджувати достатні суми готівкою. Крім того, однією з причин переїзду батьків до м. Києва кандидат вказав наявність у матері специфічних захворювань та необхідність лікування, що також передбачає достатній рівень витрат.

Таким чином, інформацію про джерело походження коштів, використаних для придбання квартири і автомобіля Mazda CX-7 2007 року випуску, належно не підтверджено достатнім обсягом відповідних документів, а тому підстави для обґрунтованого сумніву в доброчесності кандидата залишилися.

Окрім цього, згідно з інформацією, отриманою від НАБУ, і відповідно до твердження кандидата під час співбесіди у межах кваліфікаційного оцінювання на посаду судді, 15 квітня 2017 року мати кандидата придбала автомобіль Škoda Octavia A5 (2011 р.в.) за ціною 49 000 грн. (1 824 доларів США за курсом НБУ на момент купівлі). Кандидат пояснив, що така низька ціна була сплачена через пошкодження кузова і проблеми з двигуном. Проте, за інформацією з комерційного сайта вартість аналогічного автомобіля із серйозними пошкодженнями після дорожньо-транспортної пригоди на сьогодні коливається від 2 900 до 5 700 доларів США. Вже 10 липня 2017 року власниця передала вказаний автомобіль в оренду. Як вказано у договорі оренди, сторони оцінили вказаний транспортний засіб у 49 000 грн. 18 серпня 2018 року згідно з наданим кандидатом договором купівлі-продажу № 3541/2018/1070120 його мати продала автомобіль за ту ж саму ціну, за яку його було придбано (49 000 грн). Як зазначено у п. 1.3 вказаного договору, покупець не має претензій щодо технічного стану та якісних характеристик відчужуваного транспортного засобу, тому залишається обґрунтований сумнів у дійсній вартості купівлі і продажу цього автомобіля та поясненнях кандидата, наданих з цього питання. Твердження кандидата та надані ним документи, що підтверджують придбання і відчуження цього автомобіля за однаковою ціною, яка є нижчою за встановлене законодавством обмеження для здійснення готівкових операцій у сумі 50 000 грн, викликає недовіру і, у сукупності з тим, що ціна в обидвох випадках була нижчою за ринкову вартість такого автомобіля, залишає обґрунтований сумнів щодо відповідності цього кандидата критерію доброчесності.

Окрім того, у деклараціях за 2016 і 2017 роки кандидат не зазначив боргу своєї дружини за договором іпотеки. Відповідно до договору іпотеки (з майновим поручителем) від 19 вересня 2007 року дружина кандидата Онуфрієва С.В. була боржником за кредитним договором та зобов'язувалася до 10 вересня 2022 року повернути кредит у вигляді невідновлювальної кредитної лінії з лімітом 18 000 дол. США за квартиру, що розташована у м. Кіровограді по АДРЕСА_2.

У своїх поясненнях кандидат не заперечував наявності у дружини фінансових зобов'язань, однак зазначив, що не вносив їх до декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, оскільки вважав, що їх сума не перевищує 50 мінімальних розмірів прожиткових мінімумів для працездатних осіб.

Згідно з пунктом 9 частини 1 статті 46 Закону України «Про запобігання корупції» та пункту 51 Роз'яснення щодо застосування окремих положень Закону України «Про запобігання корупції», затверджених Рішенням НАЗК № 3 від 11 серпня 2016 року, необхідним є зазначення загальної суми фінансових зобов'язань навіть якщо їх сума не перевищує 50 прожиткових мінімумів.

Окрім цього, за результатами дослідження наданих кандидатом матеріалів, був встановлений факт, який дає підставу вважати, що насправді мати кандидата проживала у місті Кропивницькому, а не в місті Києві. При укладенні 10 липня 2017 року договору (найму) оренди автомобіля Škoda Octavia A5 (2011 р.в.) в ньому зазначалося, що підписання Булацел Р.Д. відбулося вдома у зв'язку з хворобою ІНФОРМАЦІЯ_1 за адресою м. Кропивницький, АДРЕСА_1. Вказане житло належить матері кандидата, яке за поясненнями колишнього наймача квартири ОСОБА_1 передавалося тій в оренду з 2003 по 2015 рік. Відповідно до довідки, виданої Виконавчим комітетом Грузьківської сільської ради Кіровоградського району Кіровоградської області № 442 від 26 березня 2018 року мати кандидата постійно проживала разом із батьком кандидата у селі Грузьке до жовтня 2015 року, була знята з обліку і переїхала із села Грузького у жовтні 2015 року. Отже, наявні документально підтверджені відомості про проживання матері кандидата в селі Грузькому (до жовтня 2015 року) і місті Кропивницькому (пізніше), але відсутні - про її проживання в місті Києві.

Всі ці обставини у сукупності викликають обґрунтований сумнів щодо відповідності цього кандидата критеріям доброчесності, викладеним у частині четвертій статті 8 Закону «Про Вищий антикорупційний суд». Пояснення кандидата та надані ним на підтвердження документи не спростовують цього обґрунтованого сумніву.

За результатами спеціального засідання, заслухавши доповідача — члена Ради, кандидата на посаду судді, дослідивши інформаційну записку про кандидата, надані ним усні та письмові пояснення, інші обставини, обговорені під час засідання, у членів Комісії та Ради лишилися обґрунтовані сумніви щодо відповідності Онуфрієва В.М. критеріям, передбаченим частиною четвертою статті 8 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд».

Ураховуючи викладене, відповідно до вимог підпункту 4.11.10 пункту 4.11 розділу IV Регламенту на голосування членів Комісії та Ради винесено питання «Чи відповідає кандидат критеріям, передбаченим частиною четвертою статті 8 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд»?».

За результатами голосування членів Комісії та ГРМЕ рішення щодо відповідності кандидата на посаду судді Вищого антикорупційного суду Онуфрієва В.М. критеріям, визначеним статтею 8 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд», не набрало установленної цією статтею кількості голосів. У зв'язку з цим кандидат має бути визнаний таким, що припинив участь в оголошеному Комісією 02 серпня 2018 року конкурсі на посаду судді Вищого антикорупційного суду.

Керуючись статтями 8, 9 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд», статтями 81, 93, 101 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», Регламентом, Комісія та Рада

вирішили:

рішення про те, що кандидат на посаду судді Вищого антикорупційного суду Онуфрієв Віктор Миколайович відповідає критеріям, визначеним статтею 8 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд», не набрало установленної цією статтею кількості голосів.

Визнати кандидата на посаду судді Вищого антикорупційного суду Онуфрієва Віктора Миколайовича таким, що припинив участь в оголошеному Комісією 02 серпня 2018 року конкурсі на посаду судді Вищого антикорупційного суду.

Головуючий

С.Ю. Козьяков

Голова

сер Е. Хупер

Члени Комісії:

В.І. Бутенко

А.В. Василенко

Т.Ф. Весельська

С.В. Гладій

А.О. Заріцька

А.Г. Козлов

Т.В. Лукаш

П.С. Луцюк

М.А. Макарчук

М.І. Мішин

С.М. Прилипко

Ю.Г. Тітов

В.Є. Устименко

Т.С. Шилова

С.О. Щотка

Члени Ради:

А. Гутаускас

Ф. Денкер

Т. Зажечни

М. Лазарова-Трайковська

Л. Харріс